

МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

УДК [796.012:612.7]-057.875-056.29

ЛОБКО В. С.

Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Старобільськ

Показники рухових здібностей, антропометричні та функціональні характеристики студентів-пауерліфтерів з ураженнями опорно-рухового апарату з різним стажем занять

Анотація. Наше дослідження присвячено вирішенню проблеми покращення стану здоров'я студентської молоді. Зокрема, воно спрямовано на пошук шляхів оздоровлення студентів з ураженнями опорно-рухового апарату на основі занять пауерліфтингом. **Мета:** вивчення впливу багаторічних занять пауерліфтингом на антропометричні, функціональні характеристики та показники розвитку рухових здібностей студентів з ураженнями опорно-рухового апарату. **Матеріал і методи:** методи дослідження: теоретичний аналіз, синтез та узагальнення інформації, тестування, математичної статистики і педагогічного експерименту. У експерименті прийняли участь 73 студенти з ураженнями опорно-рухового апарату з різним стажем занять пауерліфтингом – 21 студент мав стаж 1 рік, 18 – 2 роки, 12 – 3 роки, 11 – 4 роки і 11 – 5 років відповідно. **Результати:** виявлено, наскільки відрізняються антропометричні, функціональні параметри та показники розвитку рухових здібностей у студентів, які мають різний стаж занять пауерліфтингом. **Висновки:** встановлено, що підвищення спортивної майстерності студентів супроводжується значним зростанням практично всіх досліджуваних показників.

Ключові слова: аналіз, апарат, заняття, захворювання, здоров'я, пауерліфтинг, студенти, функціональний.

Вступ. Як зазначають фахівці, досить гостро стоїть проблема покращення стану здоров'я студентів з ураженнями опорно-рухового апарату [1; 5; 8]. Аналіз останніх досліджень і публікацій вказує на те, що одним з перспективних напрямків її вирішення залишається розробка і впровадження спеціальних методик, заснованих на використанні пауерліфтингу в позааудиторний час [2; 6–8]. При цьому найбільш доцільно у процесі їх розробки спиратися на знання і підходи, отримані у підготовці паралімпійців та здорових спортсменів-пауерліфтерів [6].

Вивчення великого масиву інформації вказує на те, що ефективність процесу розробки і впровадження зазначеної методики може бути значно підвищено за умов вирішення низки проблем [1; 3; 4; 6; 9]. Однією з таких проблем залишається фрагментарність даних про те, який саме вплив та на які системи здійснюють багаторічні заняття пауерліфтингом. Зазначене вище й обумовило необхідність проведення дослідження, метою якого було встановити зміни антропометричних, функціональних характеристик, а також показників розвитку рухових здібностей студентів з ураженнями опорно-рухового апарату у процесі багаторічних занять пауерліфтингом.

Зв'язок дослідження з науковими програмами, планами, темами. Роботу виконано у відповідності до комплексної програми науково-дослідної роботи кафедри олімпійського та професійного спорту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, розробленою за проблемою «Теоретико-методичні основи навчання фізичній культурі та культурі здоров'я учнівської молоді» (суб'єкти освіти в нормі та з особливими потребами), номер держреєстрації 0110U000394.

Мета дослідження. Вищезазначене обумовило необхідність проведення дослідження, метою якого було вивчення впливу багаторічних занять пауерліфтингом на антропометричні, функціональні характеристики та показники розвитку рухових здібностей

[dx.doi.org/10.15391/sns.v.2015-2.020](https://doi.org/10.15391/sns.v.2015-2.020)

© ЛОБКО В. С. 2015

студентів з ураженнями опорно-рухового апарату.

Матеріал і методи дослідження. У експерименті прийняли участь 73 студенти з ураженнями опорно-рухового апарату з різним стажем занять пауерліфтингом – 21 студент мав стаж 1 рік, 18 – 2 роки, 12 – 3 роки, 11 – 4 роки і 11 – 5 років відповідно. Методи дослідження: теоретичного аналізу, синтезу та узагальнення інформації, тестування, математичної статистики і педагогічного експерименту.

За задумом дослідження у студентів визначали антропометричні, функціональні характеристики та показники розвитку рухових здібностей.

До антропометричних характеристик студентів відносили вивчення: вікових показників (років), довжини (см) і маси (кг) тіла, об'єма грудної клітини (см) під час вдиху, видиху та у паузі. Функціональні показники оцінювали на основі реєстрації артеріального тиску (мм рт. ст.), життєвої ємності легенів (мл) та використання «проби Штанге» (с) і «проби Генчі» (с). Рухові здібності або рівень фізичної підготовленості студентів з різним стажем занять визначали за допомогою таких тестів: динамометрії м'язових груп кисті, полідинамометрії п'яти м'язових груп руки (кг) за методикою Б. М. Рибалка та жиму штанги лежачи – оцінка силових здібностей; хлопків перед собою та за спиною за 10 с у положенні сидячи (кількість разів) – комплексне вивчення швидкісних та координаційних здібностей; метання набивного м'яча з-за голови вперед та через голову назад (м) – визначення швидкісно-силових характеристик; гоніометрії (град.) за методикою Б. В. Сермеєва – оцінка рухомості у плечових суглобах; контрольної вправи «статична витривалість кистей рук» (с) – дослідження рівня витривалості м'язів кистей сильнішої та слабкішої рук. З метою виключення впливу попереднього заняття на показники тестування дослідження проводилося після двох-трьох днів відпочинку.

Результати дослідження та їх обговорення. Із табл. 1 видно, що немає достовірних відмінностей ($p > 0,05$) між такими антропометричними параметрами студентів – спортсменів суміжних курсів, як вік, зріст та маса тіла. Так, наприклад, довжина тіла об-

стежених знаходиться у межах від 168,9 до 171,2 см, а показники маси тіла коливаються у межах від 59,1 до 61,9 кг. При цьому зафіксовано односпрямоване покращення показників об'єму грудної клітини. Паралельно збільшенню стажу занять зростають усі параметри об'єму грудної клітини: у пауерліфтерів зі стажем 1 рік показники об'єму грудної клітини, зареєстровані під час вдиху, дорівнюють 81,4 см, під час видиху та паузи – 71,9 і 76,7 см відповідно; у пауерліфтерів, які займаються 5 років, відповідні характеристики складають 86,9 см, 79,7 і 80,3 см. При цьому вірогідні відмінності ($p < 0,05$) зафіксовано: у показниках об'єму грудної клітини під час вдиху – між даними студентів зі стажем 1 рік і 2 роки та 3 і 4 роки; у характеристиках об'єму грудної клітини під час видиху – між даними студентів 1 і 2 курсів.

Такі зміни антропометричних показників, на наш погляд, пов'язані з покращенням певних функціональних характеристик (зокрема, життєвої ємності легенів) та зміцненням так званого «м'язового корсету» під впливом регулярних занять пауерліфтингом. При цьому в процесі експериментальних досліджень було зафіксовано наступну динаміку функціональних характеристик студентів. Виявлено, що артеріальний тиск у процесі багаторічних занять пауерліфтингом залишається стабільним, відповідаючи показникам здорової людини. Його значення коливаються у межах 120/75 – 122/76 мм рт. ст.

Аналіз показників життєвої ємності легенів вказує на їх односпрямоване достовірне ($p < 0,05$) зростання у пауерліфтерів паралельно з підвищенням їхнього стажу занять: студенти 1 курсу – 2667,8 мл; студенти 2 курсу – 3211,2 мл; студенти 3 курсу – 3256,5 мл; студенти 4 курсу – 3351,3 мл; студенти 5 курсу – 3587,2 мл. Таке підвищення характеристик, на наш погляд, слід пов'язувати з позитивним впливом постійних занять пауерліфтингом на діяльність серцево-судинної і дихальної систем, що викликає у тому числі підвищення аеробних можливостей людини. Це узгоджується із думкою багатьох учених щодо впливу занять фізичними вправами на організм людини.

Динаміка показників проб Штанге і Генчі – інших характеристик функціональної підготовленості студентів – також вказує на їх суттєве зростання одночасно з підвищенням спортивної майстерності студентів. Так, у пауерліфтерів зі стажем 1 рік ці показники складають 49,8 с і 31,3 с, зі стажем 2 роки – 51,4 с і 31,5 с, 3 роки – 53,9 с і 34,8 с, 4 роки – 55 с і 38,5 с, 5 років – 58,1 с і 42,2 с відповідно. Слід зазначити, що при цьому статистично значущі відмінності ($p < 0,05$) було зафіксовано між відповідними даними студентів 2 року навчання і трьохкурсниками, а також – 4 року навчання і п'ятикурсниками.

Вивчення динаміки показників рухових здібностей студентів-спортсменів із ураженнями опорно-рухового апарату, які представлені у табл. 2, також свідчить про їх односпрямоване підвищення у процесі багаторічних занять. Так, паралельно зростанню рівня спортивної майстерності студентів суттєво покращувалися і їх силові можливості. При цьому встановлено достовірне ($p < 0,05$) зростання силових здібностей пауерліфтерів у всіх тестах. Так, наприклад, неухильно покращуються ($p < 0,05$) показники сили кисті сильнішої і слабкішої рук чоловіків: студенти 1 курсу – 29,9 і 28,1 кг; студенти 2 курсу – 37,7 і 35,4 кг; студенти

3 курсу – 40,2 і 39,2 кг; студенти 4 курсу – 44,2 і 42,5 кг; студенти 5 курсу – 48,7 і 46,5 кг.

Під час виконання основної змагальної вправи – жиму штанги лежачи – у пауерліфтерів зі стажем занять 1 рік було зафіксовано результат 67,71 кг, який достовірно зростав ($p < 0,05$) паралельно підвищенню рівня спортивної майстерності, сягаючи у тих, хто займається 2 роки – 76,59 кг, 3 роки – 90,42 кг, 4 роки – 99,73 кг, 5 років – 107,89 кг відповідно.

Динаміка інших силових характеристик студентів – сумарних показників абсолютної і відносної сили п'яти м'язових груп сильнішої і слабкішої рук – також вказує на їх неухильне ($p < 0,05$) зростання одночасно з підвищенням спортивної майстерності студентів:

- у пауерліфтерів зі стажем 1 рік означені характеристики абсолютної сили складають 171,3 і 158,7 кг, відносної сили – 2,88 і 2,67 кг;

- у пауерліфтерів зі стажем 2 роки показники абсолютної сили – 198,9 і 189,3 кг, відносної сили – 3,36 і 3,2 кг;

- у пауерліфтерів зі стажем 3 роки параметри абсолютної сили – 246,8 і 235,4 кг, відносної сили – 4,17 і 3,98 кг;

- у пауерліфтерів зі стажем 4 роки означені характеристики абсолютної сили складають 264,1 і 252,8 кг, відносної сили – 4,47 і 4,28 кг;

- у пауерліфтерів зі стажем 5 років показники абсолютної сили – 281,2 і 269,3 кг, відносної сили – 4,76 і 4,56 кг відповідно.

Аналіз результатів експериментальних досліджень, представлених у табл. 2, також вказує на те, що підвищення спортивної кваліфікації студентів-пауерліфтерів із ураженнями опорно-рухового апарату супроводжується неухильним ($p < 0,05$) покращенням їх швидкісних та координаційних здібностей. Так, під час виконання тесту «хлопки перед собою та за спиною за 10 с (у положенні сидячи)» у пауерліфтерів зі стажем занять 1 рік було зафіксовано результат 22,34 раз, який достовірно зростав ($p < 0,05$) паралельно підвищенню рівня спортивної майстерності, сягаючи у тих, хто займається 2 роки – 24,95 раз, 3 роки – 28,41 раз, 4 роки – 30,15 раз, 5 років – 35,2 раз.

На неухильне ($p < 0,05$) покращення швидкісно-силових характеристик студентів-спортсменів у процесі багаторічних занять пауерліфтингом також вказує і аналіз результатів метання набивного м'яча з-за голови вперед та через голову назад: студенти 1 курсу демонструють 4,48 і 4,15 м; студенти 2 курсу – 4,76 і 4,48 м; студенти 3 курсу – 6,07 і 5,39 м; студенти 4 курсу – 8,11 і 7,13 м; студенти 5 курсу – 10,57 і 9,18 м. Дослідження впливу багаторічних занять пауерліфтингом на показники рухомості у плечових суглобах виявило значне ($p < 0,05$) зростання цих параметрів – з 71,87 град. (сильніша рука) і 70,42 град. (слабша рука) у студентів-спортсменів з однорічним стажем занять, до 73,18 і 72,52 град. у студентів-пауерліфтерів з п'ятирічним стажем. При цьому не було зафіксовано статистично значущих ($p > 0,05$) відмінностей між зазначеними показниками студентів-спортсменів суміжних курсів. Аналіз результатів проведених експериментальних досліджень також вказує на те, що підвищення спортивної кваліфікації студентів-пауерліфтерів із ураженнями опорно-рухового апарату супроводжується неухильним ($p < 0,05$) покращенням рівня статичної витрива-

Таблиця 1
Антропометричні та функціональні показники студентів з ураженнями опорно-рухового апарату у процесі занять пауерліфтингом від першого до п'ятого курсів

Досліджувані показники	Перший курс (n=21)		p	Другий курс (n=18)		p	Третій курс (n=12)		p	Четвертий курс (n=11)		p	П'ятий курс (n=11)	
	X	m		X	m		X	m		X	m		X	m
Вік, років	18,5	0,26	>0,05	20,2	0,36	>0,05	21,4	0,38	>0,05	22,5	0,40	>0,05	23,5	0,40
Довжина тіла, см	168,9	1,47	>0,05	169,2	1,52	>0,05	170,6	1,98	>0,05	170,9	1,99	>0,05	171,2	1,98
Маса тіла, кг	59,4	0,42	>0,05	59,1	0,37	>0,05	61,2	0,64	>0,05	60,9	0,58	>0,05	61,9	0,61
Об'єм грудної клітини, см	81,4	0,36	<0,05	83,9	0,38	>0,05	84,8	0,35	<0,05	86,9	0,39	>0,05	86,9	0,41
		0,44	<0,05		0,42	>0,05		0,51	>0,05		0,50	>0,05		0,49
пауза	76,7	0,51	>0,05	79,5	0,63	>0,05	79,7	0,61	>0,05	79,8	0,68	>0,05	80,3	0,73
Артеріальний тиск, мм	120/75	0,08	>0,05	120/75	0,08	>0,05	121/76	0,12	>0,05	122/75	0,14	>0,05	120/75	0,07
Життєва ємність легенів, мл	2667,8	8,5	<0,05	3211,2	10,1	<0,05	3256,5	11,2	<0,05	3351,3	11,6	<0,05	3587,2	10,87
Сила кисті сильнішої руки, кг	29,9	0,08	<0,05	37,7	0,07	<0,05	40,2	0,06	<0,05	44,2	0,08	<0,05	48,7	0,09
Сила кисті слабшої руки, кг	28,1	0,06	<0,05	35,4	0,08	<0,05	39,2	0,08	<0,05	42,5	0,07	<0,05	46,5	0,08
Проба Штанге, с	49,8	0,22	>0,05	51,4	0,23	<0,05	53,9	0,18	>0,05	55,0	0,19	>0,05	58,1	0,21
Проба Генчі, с	31,3	0,18	>0,05	31,5	0,27	>0,05	34,8	0,19	<0,05	38,5	0,24	<0,05	42,2	0,25

Таблиця 2
Показники фізичної підготовленості студентів з ураженнями опорно-рухового апарату
у процесі занять пауерліфтингом від першого до п'ятого курсів

Досліджувані показники	Перший курс (n=21)		p	Другий курс (n=18)		p	Третій курс (n=12)		p	Четвертий курс (n=11)		p	П'ятий курс (n=11)	
	$\bar{X}$	m		$\bar{X}$	m		$\bar{X}$	m		$\bar{X}$	m		$\bar{X}$	m
Хлопки перед собою та за спиною за 10 с, кількість	22,34	0,26	<0,05	24,95	0,27	<0,05	28,41	0,19	>0,05	30,15	0,21	<0,05	35,2	0,20
Метання набивного м'яча з-за голови вперед, м	4,48	0,05	>0,05	4,76	0,04	<0,05	6,07	0,05	<0,05	8,11	0,09	<0,05	10,57	0,18
Метання набивного м'яча через голову назад, м	4,15	0,04	<0,05	4,48	0,03	<0,05	5,39	0,06	<0,05	7,13	0,07	<0,05	9,18	0,09
Жим штанги лежачи, кг	67,71	2,36	<0,05	76,59	2,41	<0,05	90,42	2,23	<0,05	99,73	2,19	<0,05	107,89	2,37
Рухомість у плечовому суглобі сильнішої руки, град.	71,87	2,31	>0,05	72,43	2,42	>0,05	72,58	2,51	>0,05	73,15	2,76	>0,05	73,18	2,84
Рухомість у плечовому суглобі слабшої руки, град.	70,42	2,85	>0,05	71,63	2,79	>0,05	72,37	2,63	>0,05	72,41	2,68	>0,05	72,52	2,78
Статична витривалість кисті сильнішої руки, с	10,5	0,02	<0,05	12,9	0,03	<0,05	21,75	0,06	<0,05	31,18	0,07	<0,05	39,47	0,08
Статична витривалість кисті слабшої руки, с	9,4	0,01	<0,05	11,3	0,02	<0,05	19,42	0,07	<0,05	29,76	0,08	<0,05	37,63	0,06
Сумарний показник сили 5 м'язових груп сильнішої руки, кг	171,3	4,56	<0,05	198,9	4,03	<0,05	246,8	4,28	<0,05	264,1	4,59	<0,05	281,2	4,63
	2,88	0,02	<0,05	3,36	0,02	<0,05	4,17	0,01	<0,05	4,47	0,01	<0,05	4,76	0,02
Сумарний показник сили 5 м'язових груп слабшої руки, кг	158,7	4,63	<0,05	189,3	4,62	<0,05	235,4	4,81	<0,05	252,8	4,82	<0,05	269,3	4,45
	2,67	0,01	<0,05	3,20	0,02	<0,05	3,98	0,01	<0,05	4,28	0,02	<0,05	4,56	0,02

лості кистей рук:

- статична витривалість кисті сильнішої руки студентів-спортсменів з однорічним стажем занять дорівнює 10,5, слабшої – 9,4 с;
- студентів зі стажем 2 роки – відповідно 12,9 і 11,3 с;
- студентів зі стажем 3 роки – відповідно 21,75 і 19,42 с;
- студентів зі стажем 4 роки – відповідно 31,18 і 29,76 с;
- студентів-пауерліфтерів з п'ятирічним стажем – відповідно 39,47 і 37,63 с.

Висновки:

1. Проведене експериментальне дослідження, з одного боку, дозволило виявити, наскільки відрізняються антропометричні, функціональні параметри та показники розвитку рухових здібностей у студентів з ураженнями опорно-рухового апарату, які мають різний стаж занять пауерліфтингом і відповідно різний рівень спортивної майстерності. При цьому встановили, що підвищення спортивної майстерності студентів супроводжується достовірним ($p < 0,05$) зростанням практично всіх досліджуваних показників.

2. Найбільшу кількість статистично значущих ($p < 0,05$) відмінностей зафіксовано між показниками студентів-спортсменів суміжних курсів, що характе-

ризують:

- функціональні можливості (проба Генчі);
- життєву ємність легенів;
- силові можливості (вимірювання сили кисті, визначення сумарних показників абсолютної і відносної сили п'яти м'язових груп руки, тест «жим штанги лежачи»);
- швидкісні та координаційні здібності (тест «хлопки перед собою та за спиною за 10 с»);
- швидкісно-силові можливості (тести «метання набивного м'яча з-за голови вперед та через голову назад»);
- рухомість у суглобах (оцінка рухомості у плечових суглобах).

3. З іншого боку, було отримано результати, що узгоджуються з матеріалами досліджень Ф. Хасан, А. Мутасем та інших фахівців, які вказують на потужний позитивний вплив спеціально розроблених методик, заснованих на використанні фізичних вправ, на організм осіб з ураженнями опорно-рухового апарату, зокрема, на антропометричні, функціональні характеристики та рухові здібності.

Перспективи подальших досліджень можуть бути пов'язані з вивченням впливу занять пауерліфтингом на психічне здоров'я студентів.

Список використаної літератури:

1. Апанасенко Г. Рівень здоров'я і фізіологічні резерви організму / Г. Апанасенко, Л. Довженко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2007. – № 1. – С. 17–21.
2. Бенедь В. П. Цілеспрямовані дії фізичних вправ на розумову працездатність людини / В. П. Бенедь, Н. М. Ковальчук, В. І. Завацький. – Луцьк: Надстир'я, 1996. – 104 с.
3. Денисенко Н. Особливості рівня здоров'я, фізичної підготовленості, самопочуття та ведення здорового способу життя в учнів загальноосвітніх шкіл і гімназій / Н. Денисенко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків: ХДАФК, 2007. – № 3. – С. 44–46.
4. Корінчик Л. Вплив фізичних навантажень на розумову і серцеву діяльність молоді / Л. Корінчик // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2004. – № 7. – С. 147–149.
5. Кусельман А. И. Состояние здоровья детей, обучающихся по различным школьным программам / А. И. Кусельман, И. Л. Соловьева, А. П. Черданцев // Педиатрия. – 2002. – № 6. – С. 53–57.
6. Платонов В. Н. Общая теория подготовки спортсменов олимпийском спорте / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 1997. – 584 с.
7. Презлята Г. Заняття фізкультурою та здоров'я: Мед.-пед. Моніторинг / Г. Презлята, А. Шпільчак. – К.: Шкіл. Світ; Галічина, 2006. – 112 с.
8. Сутула В. О. Здоров'я школярів як соціально-педагогічна проблема / В. О. Сутула, М. М. Кочуєва, Т. С. Бондар // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2010. – № 17 (204). – С. 295–305.
9. Чудная Р. В. Адаптивное физическое воспитание / Р. В. Чудная. – Киев: Наук. думка, 2000. – 360 с.

Стаття надійшла до редакції: 03.03.2015 р.
Опубліковано: 30.04.2015 р.

Аннотация. Лобко В. С. Показатели двигательных способностей, антропометрические и функциональные характеристики студентов-пауэрлифтеров с поражениями опорно-двигательного аппарата с различным стажем занятий. Наше исследование посвящено решению проблемы улучшения состояния здоровья студенческой молодежи. Оно направлено на поиск путей оздоровления студентов с поражениями опорно-двигательного аппарата на основе занятий пауэрлифтингом. **Цель:** изучение влияния многолетних занятий пауэрлифтингом на антропометрические, функциональные характеристики и показатели двигательных способностей студентов с поражениями опорно-двигательного аппарата. **Материал и методы:** методы исследования: теоретического анализа, синтеза и обобщения информации, тестирования, математической статистики и педагогического эксперимента. В эксперименте приняли участие 73 студента 18–22 лет с поражениями опорно-двигательного аппарата с различным стажем занятий – 21 студент имел стаж 1 год, 18 – 2 года, 12 – 3 года, 11 – 4 года и 11 – 5 лет соответственно. **Результаты:** выявлено, насколько отличаются антропометрические, функциональные характеристики и показатели двигательных способностей у студентов, имеющих различный стаж занятий пауэрлифтингом. **Выводы:** установлено, что повышение спортивного мастерства студентов сопровождается значительным ростом практически всех исследуемых показателей.

Ключевые слова: анализ, аппарат, занятия, заболевание, здоровье, пауэрлифтинг, студенты, функциональный.

Abstract. Lobko V. Results of motor abilities and anthropometric and functional characteristics of physical preparedness of students-powerlifters with musculoskeletal diseases with different experience of taking exercises. Our investigation dedicates to the problem of improving students' health. Particularly, it refers to find out the ways of increasing students-powerlifters' health with musculoskeletal diseases based on powerlifting. **Purpose:** to study the influence of long-term powerlifting exercises on anthropometric and functional characteristics and motor abilities of students-powerlifters with musculoskeletal diseases. **Material and Methods:** methods of investigation: theory analysis, synthesis and generalization, testing and math's statistics and pedagogical experiment. There are 73 students with musculoskeletal diseases with different experience of taking exercises, 21 – had 1 year experience, 18 – 2 years, 12 – 3 years, 11 – 4 years and 11 – 5 years. **Results:** there are the differences of anthro-

pometric and functional characteristics and the results of developing students' motor abilities with different experience of taking exercises. **Conclusion:** the investigation revealed that increasing of the students' sportsmanship shows the great growth almost all the investigated results.

Keywords: analysis, motor abilities, trainings, diseases, health, powerlifting, students, functional.

References:

1. Apanasenko G., Dovzhenko L. *Teoriya i metodika fizichnogo vikhovannya i sportu [Theory and Methodology of Physical Education and Sport]*, 2007, vol. 1, pp. 17–21.(ukr)
2. Bened V. P., Kovalchuk N. M., Zavatskiy V. I. *Tsilespryamovani dii fizichnikh vprav na rozumovu pratsezdatnist lyudini [Concerted action of exercise on mental human performance]*, Lutsk, 1996, 104 p.(ukr)
3. Denisenko N. *Slobozans'kij nauk.-sport.visn. [Slobozhanskyi science and sport bulletin]*, Kharkv, 2007, vol. 3, pp. 44–46.(ukr)
4. Korinchik L. *Sportivniy visnik Pridniprov'ya [Prydniprovy Sports Bulletin]*, 2004, vol. 7, pp. 147–149.(ukr)
5. Kuselman A. I., Solovyeva I. L., Cherdantsev A. P. *Pediatrics [Pediatrics]*, 2002, vol. 6, pp. 53–57. (rus)
6. Platonov V. N. *Obshchaya teoriya podgotovki sportsmenov v olimpiyskom sporte [General theory of training athletes in Olympic sports]*, Kyiv, 1997, 584 p.(rus)
7. Prezlyata G., Shpilchak A. *Zanyattya fizkulturoy ta zdorov'ya [Physical exercise and health]*, Kyiv, 2006, 112 p.(ukr)
8. Sutula V. O., Kochueva M. M., Bondar T. S. *Visnik Luganskogo natsionalnogo universitetu imeni Tarasa Shevchenka [Journal of Taras Shevchenko Lugansk National University]*, 2010, vol. 17 (204), pp. 295–305.(ukr)
9. Chudnaya R. V. *Adaptivnoe fizicheskoe vospitanie [Adaptive Physical Education]*, Kyiv, 2000, 360 p.(ukr)

Received: 10.03.2015.

Published: 30.04.2015.

Лобко Віталій Станіславович: Луганський національний університет імені Тараса Шевченка: пл. Гоголя 1, м. Старобільськ, Луганська область, 92700, Україна.

Лобко Виталий Станиславович: Луганский национальный университет имени Тараса Шевченко: пл. Гоголя 1, г. Старобельск, Луганская область, 92700, Украина.

Vitaly Lobko: Luhansk Taras Shevchenko National University: Gogol area 1, Starobelsk, Lugansk region, 92700, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0002-5546-3200

E-mail: maksimenko_76@mail.ru

Бібліографічний опис статті:

Лобко В. С. Показники рухових здібностей, антропометричні та функціональні характеристики студентів-пауерліфтерів з ураженнями опорно-рухового апарату з різним стажем занять / В. С. Лобко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2015. – № 2(46). – С. 103–108. – dx.doi.org/10.15391/sns.v.2015-2.020